

Krypten i St. Knuds Kirke.

Kirke-Lammet.

Et gammelt Sagn fra Tommerup.

Ret ejendommeligt er det, at der saa godt som ingen Steder er bevaret nogen historisk Overlevering om vore monumentale Landsbykirkers Opførelse; man ved kun, at de allerfleste i deres nuværende Skikkelse stammer fra Valdemarernes Tid. Saa mange flere er derimod Sagnene, som gaar rundt i Befolkningen, om disse vældige Kirkebygningers Tilblivelse, der jo navnlig paa deres Tilblivelsestid maa have været overordentlig imponerende i Forhold til Omgivelserne og derfor ret naturligt i høj Grad har sat Sindene i Bevægelse og er bleven et yndet Samtaleemne ned gennem Slægterne om end vel nok i Tidens Løb en Del forvansket. Nedenstaaende Sagn, som før har været ret almindelig kendt i Tommerup Sogn, men som nu er ved at blive glemt, om der i det hele taget er mere end en enkelt gammel Gubbe, som kender det, synes jeg, er for kønt til helt at dø hen, og derfor fremsætter jeg det her i Haab om, at en eller anden kan finde en Glæde i at opfriske det.

Jeg behøver vel næppe at forudskikke den Bemærkning, at Sagnet gælder den gamle Tommerup Kirke og ikke den ny ved Stationen. —

I længst forsvundne Dage, da Troidene endnu havde deres Tilhold her i Landet og med alskens Kunster og Blændværk forvildede Folk, hvorom mange forunderlige Frasagn gaar, da byggede »de Tommerup Mænd« sig en Kirke paa en Høj, saa den kunde ses langt borte, og vidt over Markerne rungede Klokkeklangen igennem Glugge, naar den kaldte den fromme Menighed til Guds Hus eller i Aftenrøden udsendte sine liflige Toner mod den synkende Sol. — Dette kunde nu en Troid, der havde sin Høj tæt ved, ikke udstaa at høre, og naar de dybe Salmetoner fra Kirken naaede hans Høj, da bed han i Tungen af Harme. Saa ilede han da en Nat fra Troidestuen op til Kirken og nedrev den til Grunden til stor Sorg for alle. Men hver Gang de Tommerup Mænd siden begyndte at opbygge

den igen, da fandt de hver Morgen deres Arbejde tilintetgjort, hvorfor de snart helt holdt op med at bygge. —

Paa den Tid levede der i Sognet en from Olding med sin lille fader- og moderløse Datterdatter. Den gamle sørgede af Hjærtet over den Ulykke, der havde ramt Sognet, og hver Gang han gik forbi Kirkebakken, randt Taarerne over hans Kinder; det var, som om han var bleven husvild, syntes han, siden Kirken var sunken i Grus; thi der havde han ret følt sig hjemme; han havde der kunnet ane den Fred, der ventede ham hist i de stille Fredens Boliger, som Herren bereder sine.

Som han nu daglig sukkede til Gud og ret inderligt bad om, at han vilde berede dem et nyt Hjem, da hørte Gud hans Bønner og trøstede ham vidunderligt; ja, som han kan stille alle Savn, saa vidste han ogsaa at stille den bedendes Vaande, og er det da herom, at dette Sagn skal melde. —

Det var da en Nat — saa fortæller Sagnet — at den gamle laa paa sit fattige Leje, og den lille Pige laa i sin lille Seng ved hans Fødder; den var rigtignok kun flettet af Grene og redt med Halm og Siv, men dog sov hun saa trygt deri og drømte saa sødt om Guds Engle, som Bedstefaderen havde fortalt hende om. — Da syntes ham, at Herrens Engel stod for ham og sagde, at naar et snehvidt Lam, ledet af en uskyldig Haand, blev ført til Kirken og blev levende begravet der, da vilde Kirken staa sikkert for alle Trolde. Nu er der at melde, at den lille Pige havde et lille Lam, som hun elskede som en Broder; det fulgte hende overalt, hvor hun gik og stod, og det var hendes eneste Fornøjelse at lege med det. Hver Morgen flettede den lille en Blomsterkrans og snoede den om Lammets Hals, og hver Aften maatte det ligge ved hendes Fødder, ellers kunde hun ikke falde i Søvn. — Glad rejste den gamle sig om Morgen og takkede Gud for hans Trøst, den han altid skænker dem, som bede ham derom; og efterat have vækket Barnet fortalte han hende, hvordan Gud vilde hjælpe dem, og hvordan han vilde lønne hende, dersom hun vilde føre sit Lam som et Offer til Graven. Taarerne rullede den lille ned ad Kinderne, da hun hørte Bedstefaderens Ord, men da han lovede hende, at Gud nok vilde give hende sit Lam igen, saa blev hun atter rolig og kyssede kærligt sit lille Lam til Farvel. Op paa Dagen forsamlede Bønderne sig ved Kirken, og nu ledte

den lille Pige sit Lam omvunden med Blomster og Baand hen til Graven, men da hun vilde sige det Farvel, da kvalte Graaden hendes Stemme, og hulkende vendte hun ved Bedstefaderens Haand tilbage til sit Hjem, hvor hendes lille Lam ikke var mere. —

Herrens Ord var sande, Kirken rejste sig paany af sit Grus, og de glade Bønder lovede Guds Miskundhed.

Men den lille Pige blev aldrig mere glad; hun havde jo ingen Legekammerat mere, Dagene gled saa langsomt hen, og hver Plet mindede hende om hendes Tab. Hver Aften græd hun stille paa sit Leje, for hun vilde ikke bedrøve den kære Bedstefader. Mange Nætter kunde Barnet ikke lukke et Øje, bestandig stod Lammet for hende, og lukkede hun Øjnene for et kort Blund, da var det kun for at se Lammet omvundet med Kransene nedsænkes i Graven. — Barnet svandt dagligt hen, de røde Kinder bleve hvide som Sne, og stedse perlede en Taare i dets Øje. —

Da var det en Nat, da hun laa i sin lille Kurv og græd, medens den bedrøvede Bedstefader laa i et uroligt Blund, at hun pludselig hørte noget rasle ved Klinken paa Døren og hørte Lammets velbekendte Stemme udenfor, og i glad Anelse raabte hun med straalende Øjne: »Bedstefader! der er Lammet!« — Bedstefaderen vaagnede og saa nu forundret Barnet ile hen til Døren, og da hun aabnede den — saa, da sprang det lille Lam venligt op ad hende, hun kærtgnede det, hun kyssede det, og førte det hen til Lejet paa den vante Plads. Nu blev det atter stille — Lammet sov trygt, og Søvnens overvældede den gamle; men da han vaagnede om Morgenens og saa hen til den lille Piges Leje, da var Lammet forsvundet; men den lille laa bleg og stille paa Lejet uden at aande, — Lammet havde hentet hende til Gud. Et himmelsk Smil var udbredt over det lille Ansigt, nu var der ingen Sorg mere, nu havde hun kun idel Glæde! — Men hver Gang et uskyldigt Barn skal dø i Tommerup, saa kommer det lille Lam og henter det til Gud.

Kirken ligger paa et lille Højdedrag ca. 200 Fod over Havet og er bygget dels af Kampesten og dels af Mursten, antagelig i det 12. Aarhundrede.

Baagegaard, d. 20. December 1912.

F. Hjort.